

משרד החינוך  
המנהל הפדגוגי  
אגף בכיר שירות פסיכולוגי ייעוצי

# פשוט אהב

לקט משחקים לתלמידי גני הילדים

המשחקים בדגש רגשי-חברתי להעמקת  
היכרות וקשר, להנאה וגיבוש



# דגשים חשובים

## במשחק הרגשי-חברתי בגן הילדים



1. מטרת המשחק היא לזמן הנאה ודמיון, ביטוי רגשי והתנסות חברתית. בשיח בעקבות המפגש נעודד ביטויי הנאה ונאפשר לילדים לשתף בחוויותיהם: "היי, ראיתי שקפצתם, רצתם וצחקתם... מי רוצה לספר משהו על המשחק?"
2. נעודד את הילדים **לבטא, לשתף, לתאר כיצד הרגישו** במהלך הפעילות: "איך הרגשתם כששיחקתם?"
3. נעניק **תוקף לרגשות** שהילדים יתארו: "אני שומע שקצת התביישת, זה טבעי. ילדים רבים וילדות רבות מתביישים לפעמים."
4. ניתן **מקום לקשיים** שילדים יתארו: "היו ילדים שסיפרו שכעסו כשנאלצו לחכות לתורם. למה לדעתכם קשה לנו לפעמים לחכות לתורנו?"
5. נעודד **השתתפות של כל הילדים**, נחשיב כל מחווה וחיוך כהשתתפות ונעניק לילדים **תחושת שותפות, נוכחות ובמה**.

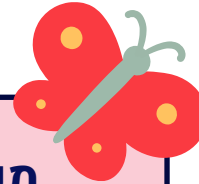
# משחקים בצע רע-חברתי אן היוזים

מדי יום נשלב בפעילויות הגן משחקים מהנים אשר מזמנים שיתוף ושיח רגשי. המשחקים מלווים בהצעות לעיבוד רגשי חברתי של חוויית המשחק.



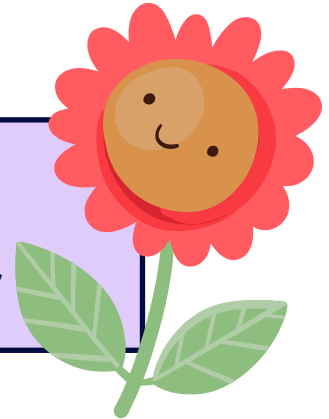
## בכיף!

משחקים כפעילות חופשית



## מפה לשם

משחקים לליווי במעברים  
מפעילות לפעילות



## מנהג קבוע

משחקים קבועים  
לפתיחת היום ולסיכום

בלחיצה על כל אחד מהקטגוריות, תוכלו למצוא משחקים מתאימים לסוג הפעילות הנבחר.



# בכיף!

## משחקים כפעילות חופשית

## פרשת מטות ופנתי

מה נכין מראש?  
רצונות נייר צבעוני

### איך נשחק?

(מומלץ לשחק בקבוצה קטנה). כל אחד מילדי הקבוצה ישתף במעשה טוב שעשה בגן. למשל: "עזרתי לחבר לטפס למגלשה, עזרתי לחברה להרים משהו כבד...". כל מעשה טוב הוא חוליה בשרשרת שהגנת תיצור, ותכתוב על כל רצועה את שם הילד לו שייך המעשה הטוב.

### היבטים בשיח ברגשי-חברתי בעקבות המשחק:

נשאל את הילדים:

- האם קל להיזכר במעשים טובים בגן שעשית?
- מה מרגישים שעושים מעשה טוב?
- מה מרגישים חברים כשעוזרים להם?



## כדור הראות שלנו

### מה נכין מראש?

כדור ספוג שעליו נדביק או נתפור תמונות של פרצופי רגשות.

### איך נשחק?

הילדים יעמדו במעגל. המורה תמסור את הכדור לאחד הילדים או לאחת הילדות. הילד שיתפוס את הכדור יבחר תמונה, יאמר מה מרגיש הילד שבתמונה ויספר מתי גם הוא עצמו הרגיש כך. הגנת תודה לו ותאמר: מי שהרגיש כך, לפחות פעם אחת, שיצביע. ואז הילד שהכדור בידיו ימסור את הכדור לאחד מהילדים שהצביעו כי הזדהו עמו.

### היבטים בשיח ברגשי-חברתי בעקבות המשחק:

הילדים ישמעו וישתפו בחוויות רגשיות שחוו, יעשירו את רפרטואר הרגשות ואת יכולת השיח הרגשי. הילדים יכירו טוב יותר את חבריהם ויפתחו כלפיהם אמפתיה.

## "תוק תוק מי אני ומה אני?"

### איך נשחק?

נזמין את אחד הילדים. הילד יעצום את עיניו ויעמוד עם הגב לקבוצה. בשקט בשקט נצביע על ילד או ילדה אחרים אשר יקומו, יקישו בעדינות על גבו של הילד שענינו עצומות ויאמרו: "תוק תוק מי אני ומה אני?". הילד שענינו עצומות ינסה לנחש מי הקיש על גבו, אם יטעה, יקישו שוב...

### היבטים בשיח ברגשי-חברתי בעקבות המשחק:

המשחק מזמן הקשבה, קשב ויחס אישי.

נשאל את הילדים:

- כיצד לדעתכם מרגיש הילד שעצם את עיניו?
- איך לדעתכם מרגיש הילד כאשר זהה מי הקיש על גבו?

## מה רואה?

### איך נשחק?

הגנת תזמין למרכז המעגל מספר ילדים שיש להם מכנה משותף - משחקים כדור רגל, הולכות לחוג בלט, אוהבים בננה, אוהבות ג'ודו וכו'. שאר הילדים במעגל צריכים לגלות מה משותף לילדים שנבחרו.

### היבטים בשיח ברגשי-חברתי בעקבות המשחק:

הילדים יכירו לעומק את חבריהם לגן וילמדו על דברים המשותפים להם.  
נשאל את הילדים:

- איך אנחנו מרגישים כשאנחנו מגלים שאנחנו וחברינו דומים אלה לאלה?
- מדוע טוב לחפש אחר תחומי עניין משותפים עם חברים וחברות מהגן?

## קופסת הזכריק הטובים

### מה נכין מראש?

קופסת הפתעות יפה, ובה פתקי מחמאות לילדים שהגנת תכין בעזרת חבריהם.

### איך נשחק?

במהלך הפעילות הגנת תוציא פתק מחמאה, תקרא לילד שעבורו נכתבה המחמאה, ותשאל את ילדי הגן: איזו מחמאה, לדעתם, כתובה בפתק. ילדי הגן יציעו מחמאות ובסופו של דבר הגנת תאמר לילד שמגיעות לו כל המחמאות ואף תקרא בקול את המחמאה שכתובה בפתק. ילדי הגן ימחאו לו כפיים. הילד שמחאו לו כפיים יבחר פתק חדש.

### היבטים בשיח ברגשי-חברתי בעקבות המשחק:

הילדים יתאמנו בנתינת מחמאות וכן יחוו קבלת מחמאות.  
נשאל את הילדים:

- איך אנחנו מרגישים כשאנחנו מקבלים מחמאה?
- איך אנחנו מרגישים כשאנחנו מחמיאים לחבר או לחברה?
- מדוע כדאי וטוב להחמיא לחברים, למשפחה?

## ארנבת מיוחדת בחינה

### איך נשחק?

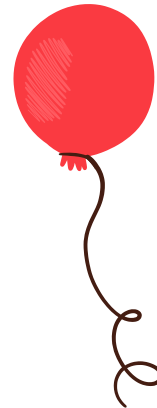
הילדים ישבו במעגל. אחד הילדים יסתובב מחוץ למעגל ויגע בראשי הילדים. בכל נגיעה הוא יאמר את המילה ארנבת + שם של רגש, או ארנבת + שם של משחק אהוב עליו בגן, או ארנבת + שם של תכנית טלוויזיה וכו' (הנושא יבחר ע"י הגנת). כאשר יגע בראש אחד הילדים ויאמר ארנבת מיוחדת במינה. אותו ילד יקום וינסה לתפוס את הילד שזה עתה נגע בראשו. ואז שניהם מתחלפים בתפקיד.

### היבטים בשיח ברגשי-חברתי בעקבות המשחק:

המשחק יחזק את יכולת הוויסות של הילדים, יחזק את הקשרים החברתיים של הילדים וכן יעשיר את יכולת הביטוי האישי של הילדים.

נשאל את הילדים:

- איך אנחנו מרגישים כשחברינו מקשיבים לסיפורים שלנו על עצמנו?
- מדוע נחמד ונעים לשתף חברים ולהיפתח בפניהם?



## משחק הפעמון

מה נכין מראש?  
פעמון

### איך נשחק?

נשב במעגל, נעביר פעמון מאחד לשני מבלי שהפעמון ישמיע צליל. אם הפעמון השמיע צליל, כולם אומרים בקול: "גלין גלון גלין - אלופות ואלופים"

### היבטים בשיח ברגשי-חברתי בעקבות המשחק:

הילדים יתרגלו ריכוז ושיתוף פעולה, ילמדו להתמודד עם תסכול ולחזק זה את זה.

נשאל את הילדים:

- איך הרגשתם כשהצלחנו לסיים את מעגל הפעמון?
- איך הרגשתם כשהפעמון צלצל?
- איך הרגשתם כשעודדנו אחד את השני והזכרנו זה לזה שגם אם הפעמון צלצל אנחנו עדיין אלופים?
- מדוע כדאי לעודד את עצמנו גם כשמשהו לא כל כך מצליח לנו?

## משחק הכיסאות השיתופי (לא תחרות)

מה נכין מראש?

נסדר ששה כסאות בשורה, עם פנים לשני הצדדים, לסירוגין.

### איך נשחק?

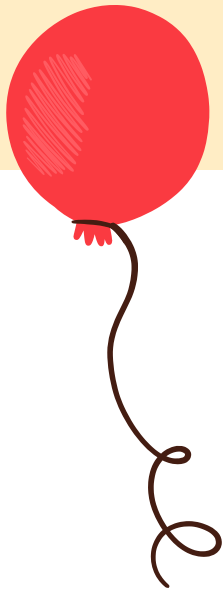
בכל פעם נזמין ששה ילדים. הילדים יסתובבו סביב כיסאות על פי שיר מסוים, כשהשיר יעצור הם ימהרו להתיישב. בכל סבב נוציא כיסא אחד, ומספר הילדים לא ישתנה. ההנחיה לילדים תהיה: מי שיצליח לשבת על כיסא, יזמין את מי שנשאר עומד לשבת יחד אתו, לחלוק בכיסא. כך, עד שיישארו שני כיסאות אחרונים, המטרה: להצליח שכולם יישבו צפוף, קרוב אבל יחד!

### היבטים בשיח ברגשי-חברתי בעקבות המשחק:

הילדים יתרגלו שיתוף ונדיבות.

נשאל את הילדים:

- איך הרגשתם כשחבר/ה הזמינו אתכם לשבת אתם?
- מדוע טוב לשתף חברים וחברות ולמצוא מקום לכולם בתוך המשחק?



## י? מאצה בחיפוק טובות

מה נכין מראש?

קערה ובה פונפונים או חרוזים

### איך נשחק?

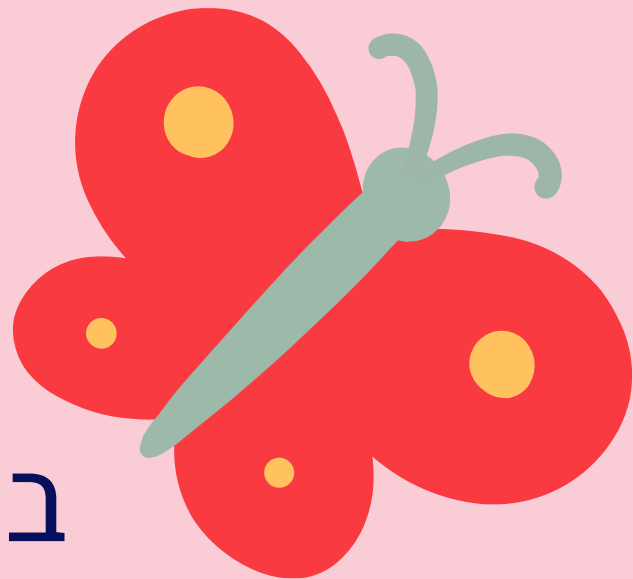
הקערה תעבור בין הילדים. כל ילד ייקח לעצמו חופן חרוזים גדולים/ פונפונים. הילדים יאמרו מילים טובות ומשמחות כמספר החרוזים או הפונפונים שבידם.

### היבטים בשיח ברגשי-חברתי בעקבות המשחק:

המשחק יעשיר את אוצר המילים הרגשי בו ישתמשו הילדים. הילדים ילמדו להשתמש בשפה חיובית.

# מפה לשם

משחקים לליווי  
במעברים מפעילות  
לפעילות





## מתקדמים ונהנים

### מה נכין מראש?

חישוקים, קונוסים, קוביות

### איך נשחק?

ניצור מחפצים שונים מסלול מאתגר. המשימה: לעבור מהמפגש לפעילות הבאה דרך מסלול. כל ילד שהגננת תזמין יבחר ילד נוסף לעבור אתו את המסלול.

### היבטים בשיח ברגשי-חברתי בעקבות המשחק

דגש על שיתופי פעולה. חשוב לשתף את כולם. לכולם יש מקום. נשאל את הילדים:

- איך הרגשתי כשחצינו יחד את המסלול?
- איך אני מרגישה/ה כשאני מזמינה/ה חבר/ה למשחק?
- איך הרגשתי במסלול האתגרי?

## חאן קסמים

### מה נכין מראש?

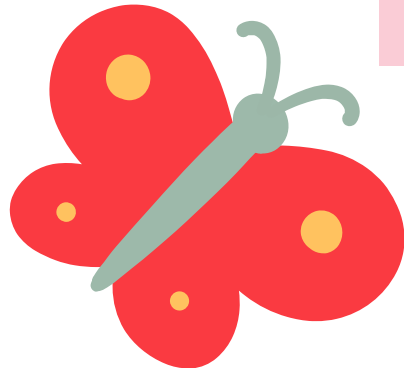
מקל קסמים יצירתי

### איך נשחק?

כל ילד יקבל על פי תור את מקל הקסמים. כאשר יאחז במקל הוא ישלים את המשפט הבא: "אילו היה לי מקל קסמים הייתי שמח ל..."

### היבטים בשיח ברגשי-חברתי בעקבות המשחק

בדגש על משחק מעבר, חשוב להתייחס למעבר, למשל- "הייתי שמח לשחק בגינה... בחצר...", "הייתי שמחה לשחק עם..."



## אנופה אפופ

### איך נשחק?

כל ילד ינופף לשלום לחברים ולחברות בדרכו לפעילות הבאה.

### היבטים בשיח ברגשי-חברתי בעקבות המשחק

הילדים יתרגלו ברכת שלום ומחוות שלום, ילמדו לתכנן תנועה ולעבור בטוב ממשימה למשימה.

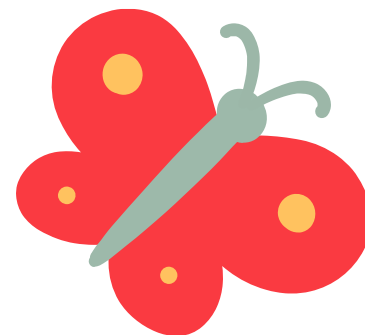
### צעדים מיוחדים

#### איך נשחק?

כל ילד יבחר לעצמו צעדים מיוחדים בהם ישתמש כשיעבור לפעילות הבאה (ידיים ככנפיים, דילוגים, שמאל ימין שמאל, יד ביד עם חבר, ברכבת עם חברה ועוד...).

#### היבטים בשיח ברגשי-חברתי בעקבות המשחק

הילדים יתרגלו יצירתיות בתנועה, ילמדו לתכנן תנועה ולעבור בטוב ממשימה למשימה.



### עוֹפֵי עַל הַסּוּף

#### איך נשחק?

ניצור מסלול חישוקים ארוך. כל פעם נזמין ילד או ילדה. הם יעברו בחישוקים באופן בו יבחר - בקפיצה, בהליכה, בצעדה, בקפיצות צפרדע, בשירה, בזחילה... בסיום המסלול יקודו קידה ויעברו לפעילות הבאה.

#### היבטים בשיח ברגשי-חברתי בעקבות המשחק

הילדים ילמדו להתאזר בסבלנות, לתכנן תנועה, לעבור בטוב ממשימה למשימה.

### באי מילים

#### איך נשחק?

מרגע השמע צלצול הפעמון כל הילדים, בשקט מוחלט, בצעדים רכים, עוברים לפעילות הבאה. משכולם הגיעו למקומם. הגננת משמיעה שוב את הפעמון וכולם מוחאים כפיים זה לזה

#### היבטים בשיח ברגשי-חברתי בעקבות המשחק

הילדים יתרגלו שקט ושליטה בתנועה, ילמדו לתכנן תנועה ולעבור בטוב ממשימה למשימה.

**מנהג קבוע**

**משחקים קבועים**

**לפתיחת היום**

**ולסיכומו**



## הלב הרוקד

### מה נכין מראש?

מומלץ להיעזר בלוח רגשונים להרחבת אוצר מילות הרגש

### איך נשחק?

נשב במעגל, כל ילד ישתף ברגשותיו ויאמר: "בוקר טוב, היום אני מרגיש..." וילווה את השיתוף בתנועה, כל הילדים יחזרו אחריו ויאמרו: אפרת את (מתרגשת) ויעשו את התנועה.

### היבטים בשיח ברגשי-חברתי בעקבות המשחק

הילדים ישתפו ברגשותיהם, יעשירו את רפרטואר מילות הרגש, יתרגלו הקשבה לרגשות שמביעים חבריהם, יעניקו תוקף והדהוד לשיתוף של חבריהם, ויפתחו כלפיהם אמפתיה.

## בוקר טוב לראות

### מה נכין מראש?

דף עם הבעות פנים מביעות רגש

### איך נשחק?

במפגש הבוקר נבקש מכל ילד לומר "בוקר טוב", לבחור מתוך דף הבעות "הבעת פנים" שמתארת איך הוא מרגיש הבוקר. הילד יוזמן לחקות את הבעת הפנים ולנסות לקרוא לרגש בשם. אם לא יצליח לקרוא לרגש בשם נציע לו בעדינות שם של רגש ואם לא ירצה בו, זה בסדר גמור שלא ינקוב בשם הרגש.

### היבטים בשיח ברגשי-חברתי בעקבות המשחק

- נשקף לילדים את רגשותיהם.
- נסביר שלפעמים קל ולפעמים קשה לתאר איך מרגישים או לקרוא לרגש שלנו בשם.
- נזכיר שזה טבעי להרגיש את מה שאנחנו מרגישים ושמותר ואפשר להרגיש הכל!



## "היוק יהיה לי יוק נפלא"

### איך נשחק?

במפגש הבוקר נבקש מכל ילד לתאר מה, אם יקרה לו היום בגן, יהפוך את היום ל"יום נפלא"? כל ילד יאמר בקול: בוקר טוב. היום יהיה לי יום נפלא כי..."  
הגננת תחזור על דברי הילדים ותהדהד אותם: "בוקר טוב לך ניר, היום יהיה לך יום נפלא כי אתה תבנה טירה מקוביות"

### היבטים בשיח ברגשי-חברתי בעקבות המשחק

- נעודד הילדים לחשוב על מגוון אפשרויות ורעיונות שהופכים את היום יום בגן לנעים וטוב.
- נתעכב על הקשר בין פעולות ודברים שאנחנו עושים לבין ההרגשה שלנו.
- נסביר כמה פשוט וחשוב לבחור בפעולות שמסבות לנו אושר והנאה.

## תּוּדָה תּוּדָה

### איך נשחק?

במפגש הסיכּוּס כל ילד יאמר בקול: "אני רוצה לומר תודה ל... על...".  
הגננת תחזור על דברי הילדים ותהדהד אותם: "רון, אתה מודה לדניאל, על שהיא שחקה אתך בפּינת המכּוּניות".

### היבטים בשיח ברגשי-חברתי בעקבות המשחק

הילדים יתרגלו הכרת הטוב והודיה.

## נְשִׁיאוֹת מְרִיכוֹת

### מה נכין מראש?

בועות סבון

### איך נשחק?

- נזמין את הילדים להתרכז בנשימות עמוקות.
- אפשר לבצע זאת במספר דרכים:
  - לדמיין שבשאיפה מריחים פרח ובנשיפה מכבים נר.
  - נפריח בועות סבון
  - דמיון מודרך
  - נשכב על הרצפה, נניח ספר על הגוף ונראה איך הספר עולה ויורד

### היבטים בשיח ברגשי-חברתי בעקבות המשחק

הילדים יתרגלו נשימות, רוגע וויסות.



## "אני רוצה אומר תודה ל..."

### איך נשחק?

נזמין את הילדים: להחמיא לחבר או חברה; להודות לחבר או לחברה ולהסביר על מה הם מודים להם; להשלים את המשפט: "היום היה לי יום טוב כי...".  
הגננת תחזור על דברי הילדים ותהדהד אותם:  
"אילת, היום היה לך יום טוב כי את ורותם עזרתם להגיש את הארוחה"

### היבטים בשיח ברגשי-חברתי בעקבות המשחק

הילדים יתרגלו הכרת הטוב והודיה.

נשאל את הילדים:

- איך מרגישים כשנותנים מחמאה?
- איך מרגישים כשאומרים תודה לזולת?
- איך מרגישים כשמישהו אומר לנו: "תודה"?